

ЛЮДИНА ВЕЛИКОЇ ДУШІ До 100-ї річниці з дня народження Сергія Івановича Корхова

У цьому році виповнилося 100 років видатному вченому, організатору вищої медичної освіти, хірургу, заслуженому працівнику вищої школи України, учаснику Великої Вітчизняної війни, колишньому ректору Вінницького та Одеського медичних інститутів Сергію Івановичу Корхову.

У селі Гути Харківської губернії на цукровому заводі працював службовцем його дідусь Петро Корхов. Він мав талановитих дітей: Павло Корхов (1878–1936) став професором-селекціонером, Андрій Корхов (1882–1937) — професором-терапевтом, а Іван Корхов (1888–1948) — професором-хірургом. Наймолодший з братів Іван Корхов після закінчення Харківського університету залишився працювати на кафедрі факультетської хірургії в alma mater.

21 липня 1918 року в родині старшого асистента цієї кафедри Івана Корхова народився син, якого назвали Сергієм.

У 1933 році в Києві він закінчив семирічку і продовжив освіту в Київському індустріальному робітфаку, де навчався два роки. Після цього, в 1935 році, Сергій вступив до Київського індустріального інституту, але провчившись лише рік, перевівся до Київського медичного інституту — тепер це Національний медичний університет імені О. О. Богомольця. Уже на студентській лаві виявив допитливий розум, природну кмітливість і енергійність, проявилися також його лідерські якості — був головою академсектора профкому.

Закінчення медінституту у 1941 році збіглося з початком Великої Вітчизняної війни. Сергій Корхов почав службу лікарем-ординатором у 314-му окремому медико-санітарному батальйоні, потім був старшим ординатором Військово-медичної академії в Куйбишеві та Самарканді, а наприкінці 1944 року його було звільнено з армії через хворобу. До цього

періоду належать перші наукові праці Корхова — у хірургічному товаристві він зробив доповідь про лікування вогнепальних переломів стегна. Суворі воєнні роки загартували волю С. І. Корхова, наділили цілеспрямованістю, працелюбством, співчуттям до людей, що в подальшому визначило його майбутнє як лікаря, вченого, талановитого керівника.

10 квітня 1944 року Одеса була звільнена від окупантів. Відновлюється діяльність Одеського медичного інституту, де С. І. Корхов почав працювати асистентом госпітальної хірургічної клініки. 15 червня 1948 року на засіданні Вченої ради Одеського медичного інституту відбувся успішний захист кандидатської дисертації Сергія Івановича на тему «Лікування виразкової хвороби шлунка, дванадцятипалої кишки та їх ускладнень методом регіонарної симптоматичної блокади».

З 1945 по 1951 рік працював асистентом, доцентом кафедри госпітальної хірургії, заступником декана лікувального факультету Одеського медичного інституту.

У 1951 році директора Вінницького медичного інституту Івана Яковича Дайнеку переводять на посаду директора Одеського медичного інституту. Міністерство охорони здоров'я в Києві приймає рішення призначити молодого перспективного науковця доцента С. І. Корхова директором Вінницького медичного інституту. Нині це Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова.

У Вінниці повною мірою розкрилися організаторські здібності С. І. Корхова. На початку 1950-х років ще не були повністю відновлені будівлі інституту після Великої Вітчизняної війни. За керівництва С. І. Корхова було відбудовано морфологічний корпус, споруджено експериментальний корпус-віварій, студентський гуртожиток (на 632 місця), житловий будинок для співробітників інституту, стадіон, посаджено сотні дерев і кущів на території навчального закладу, відчутно поліпшилися умови роботи клінічних кафедр. Не випадково, що через багато років після того, як Сергій Іванович Корхов залишив Вінницю, у 1994 році його обрали почесним професором Вінницького медичного університету імені М. І. Пирогова.

У 1961 році С. І. Корхов успішно захистив докторську дисертацію на тему «Електрогастрографія при виразковій хворобі та раку шлунка», а в 1963-му він отримав звання професора.

Наказом Міністерства охорони здоров'я № 263-л від 5 травня 1967 року Сергій Іванович Корхов був призначений на посаду ректора Одеського медичного інституту як переведення з Вінницького медичного інституту. В Одесі професор

С. І. Корхов працював ректором по жовтень 1981 року. Потім він очолював кафедру оперативної хірургії і топографічної анатомії, а з 1992 по 2000 навчальний рік був професором цієї кафедри.

До Одеси Сергій Іванович приїхав уже досить досвідченим організатором вищої медичної освіти, який не тільки добре розумів цілі та завдання, що стоять перед вищим навчальним закладом, а й міг втілювати їх у життя. С. І. Корхов умів підбирати і виховувати кадри. Його вирізняли цілеспрямованість, чудові організаторські здібності, висока працездатність, чуйне й уважне ставлення до людей, вміння виділити головне у роботі, а найперше — високе чуття відповідальності, порядність і чесність.

Сергій Іванович Корхов як ніхто вмів об'єднувати зусилля колективу інституту на розв'язання стратегічних завдань. Таким на той період було забезпечення житлом студентів. Методом народного будівництва, коли студенти залучалися до різноманітних робіт на допомогу будівельникам, було розпочато будівництво спочатку гуртожитку № 3 на Слобідці для студентів педіатричного факультету. Після успішного завершення цього будівництва і введення його в експлуатацію було прийнято рішення розпочати будівництво гуртожитків № 2 і № 6 на Черемушках. Студенти брали участь у суботниках на спорудженні цих об'єктів, що дозволило достроково ввести їх в експлуатацію. Наступною грандіозною програмою С. І. Корхова стало будівництво спортивно-оздоровчого корпусу. Велику роль відіграло те, що С. І. Корхов був великим популязатором спорту серед студентів, заохочував ці заняття, розумів, що спорт допомагає успішному навчанню. Показником досягнення успіхів у спорті студентів інституту були перші й призові місця на

обласних і республіканських змаганнях, а найвидатнішим — участь волейбольної команди «Медін» у вищій лізі тоді великої держави.

За тих часів на березі моря у Люстдорфі розгорнулося будівництво спортивно-оздоровчого табору для студентів, викладачів і співробітників інституту, що дозволяє їм протягом багатьох років оздоровлюватися влітку.

Турботою тільки про побут студентів не обмежувався інтерес С. І. Корхова. Його увага приділялася й житловим умовам викладачів. Був створений кооператив, а згодом побудований багатоквартирний будинок для професорсько-викладацького складу інституту, що дозволило зняти напружене житлове питання, особливо серед молодих співробітників.

Неустанно турбуючись про побутові умови студентів і співробітників інституту, С. І. Корхов приділяв велику увагу моральному вихованню. Це проявилось в увічненні імен тих великих вчених, які мали відношення до нашого інституту.

У садочку, перед анатомічним корпусом, на добровільні пожертвування студентів і викладачів, був установлений пам'ятник М. І. Пирогову, великому хірургу та топографоанатому, попечителю Одеського навчального округу, ініціатору перетворення Одеського ліцею в університет. На жаль, цей пам'ятник демонтований при реконструкції території і досі не повернений на місце, проте його бережливо зберігають у підвальному приміщенні гуртожитку № 1.

Також установлено пам'ятник студентам і викладачам інституту, які загинули під час Великої Вітчизняної війни. С. І. Корхов був ініціатором створення пам'ятника «Наші видатні попередники». Курацію будівництва цього пам'ятника було доручено 2-му медичному факультету.

Наприкінці свого керівництва інститутом Сергій Іванович завершив будівництво гуртожитку № 1 (вул. Ядова), який і сьогодні є найкомфортабельнішим у нашому університеті.

Було виділено земельну ділянку і розпочато будівництво нового навчального корпусу на вул. Мечникова, 2, проте цьому проекту не судилося бути завершеним.

У 1970 році С. І. Корхову присвоюється звання заслуженого працівника вищої школи України, а за великий вклад у розвиток медичної науки та підготовку кадрів його нагороджено Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР. За роки роботи в Одеському медичному інституті С. І. Корхова нагороджено орденами Дружби народів і Жовтневої Революції, він кавалер 7 медалей СРСР.

У період ректорства Сергій Іванович Корхова почалася співпраця між Одеським медичним інститутом і Вищим Варненським медичним інститутом (Болгарія), Сегедським медичним університетом (Угорщина). Його було обрано почесним професором Сегедського медичного університету. У 1972 році він був делегатом Всесвітнього конгресу з медичної освіти лікарів у Данії.

С. І. Корхов приділяв чималу увагу зміцненню матері-

ально-технічної, навчальної та наукової баз інституту, з власною йому енергією керував реалізацією основних напрямів розвитку медіну, об'єднував зусилля для розв'язання завдань подальшого вдосконалення навчально-методичної роботи, наукових і адміністративно-господарських підрозділів. Завдяки його наполегливій праці була створена унікальна науково-дослідна лабораторія. Професор Корхов піклувався про максимально сприятливі умови для творчого навчання студентів. Під його керівництвом захищені три докторські та 11 кандидатських дисертацій.

Поряд з успішним адміністративним і науково-педагогічним керівництвом С. І. Корхов брав активну участь у громадській діяльності Одеси та області. Був головою відділення спілки дружби «Україна — Японія», членом правління спілки «СРСР — Японія», членом правління Української наукової спілки хірургів і топографоанатомів. Сергій Іванович Корхов — видатний організатор вищої медичної освіти, висококваліфікований науковий працівник і педагог, вихователь, Людина з великої літери для численних поколінь лікарів не тільки нашої країни, а й багатьох інших.

Увесь життєвий шлях Сергія Івановича був насичений

творчими звершеннями, напруженою працею на благо людей. С. І. Корхов завжди бачив ціль, дотримувався жорстких життєвих принципів, сповідував при цьому високі духовні цінності. Усі, хто оточував Сергія Івановича, надзвичайно пишаються тим, що мали можливість працювати поряд з цією людиною — мудрою, інтелегентною, порядною, а тому завжди виникало бажання підтримати ініціативи С. І. Корхова, вчитися у нього та слідувати його прикладу. Працюючи з Сергієм Івановичем, колеги отримували заряд енергії для добрих діл і вчинків, говорили про нього завжди з почуттям найглибшої поваги та шани. Цільний образ цієї людини доповнювала велично-спокійна манера поведінки: неспішна хода, доброзичливий вираз очей на спокійному обличчі, мила, по-чоловічому чарівна, усмішка.

Сергій Іванович у спілкуванні був гранично коректний, ввічливий, люб'язний. Люди завжди відчували його привабливу силу й енергію.

Помер Сергій Іванович в Одесі 29 квітня 2009 року і був похований на Другому християнському кладовищі. Традиції, започатковані професором С. І. Корховим, продовжують і розвивають його колеги і численні учні.

**Редакційна колегія
«Одеського медичного журналу»**

**Колектив кафедри
симуляційної медицини**

